

Skatteministeriet

2. februar 2023
J.nr. 2023 - 1029

Til Folketinget – Skatteudvalget

Hermed sendes svar på spørgsmål nr. 9 af 6. januar 2023 (alm. del). Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Alex Vanopslagh (LA)

Jeppe Bruus

/ Peter Bach-Mortensen

Spørgsmål

Vil ministeren oplyse effekten på BNP af de tre modeller i ekspertgruppen for grøn skattereforms delrapport opgjort i både mia. kr. og pct.?

Svar

Ekspertgruppen for en grøn skattereform offentliggjorde d. 8. februar 2022 sine anbefalinger til en ensartet CO₂-afgift. Anbefalingerne indeholder tre forskellige modeller til indretning af det fremtidige CO₂-afgifssystem, og der henvises til ekspertgruppens rapport for en nærmere uddybning af de enkelte modeller.

Det er med Skatteministeriets aktuelle regnemetoder ikke muligt at skønne over en samlet BNP-effekt af ekspertgruppens modeller til en ensartet CO₂-afgift. Det skyldes, at afgiften giver anledning til en række adfærdsændringer, som normalt ikke indgår i beregningen af BNP-effekter af skatte- og afgiftsændringer – og som i øvrigt ikke vil påvirke borgernes velfærd målt ved den samfundsøkonomiske virkning – men som beregningsteknisk må antages at påvirke BNP, *jf. nærmere forklaring nedenfor*. I nærværende besvarelse kvantificeres derfor alene de elementer, Skatteministeriet aktuelt kan skønne over.

De elementer, Skatteministeriet aktuelt ikke kan skønne over, trækker i overvejende grad i retning af et højere BNP. Fokuseres der alene på de BNP-effekter, der er kvantificeret i nærværende besvarelse, vil den negative BNP-effekt således alt andet lige overvurderes. Det forventes dog under alle omstændigheder, at den samlede BNP-effekt er forholdsvis beskeden, svarende til i størrelsesordenen 0,0-0,1 pct. af BNP. I *tabel 1* er vist de isolerede virkninger på BNP af de elementer, Skatteministeriet aktuelt kan skønne over. Skønnene er behæftet med væsentlig usikkerhed.

Skatteministeriet kan derimod skønne over de samlede samfundsøkonomiske virkninger af ekspertgruppens modeller, *jf. tabel 1*. Den samfundsøkonomiske virkning sigter overordnet efter at måle effekten på borgernes økonomiske velfærd af økonomisk-politiske tiltag. BNP måler derimod i højere grad den samlede produktion.

Kvantificerede BNP-effekter og samfundsøkonomiske virkninger af CO₂-afgiften

CO₂-afgiften indebærer en afledt reduktion af arbejdsudbuddet, der isoleret set skønnes at reducere BNP med i størrelsesordenen 0,4 mia. kr. i model 1, 0,3 mia. kr. i model 2 og 0,2 mia. kr. i model 3, *jf. tabel 1*. Reduktionen af arbejdsudbuddet indebærer tilsvarende en samfundsøkonomisk omkostning på ca. 0,3 mia. kr. i model 1 og 0,2 mia. kr. i model 2 og 3.

CO₂-afgiften forvrider desuden de berørte virksomheders investeringsbeslutning, således at virksomhederne producerer en smule mindre optimalt end i fravær af afgiften. Det reducerer isoleret set BNP med ca. 0,5 mia. kr. i model 1, 0,4 mia. kr. i model 2 og 0,2 mia. kr. i model 3. Tilsvarende indebærer forvriddningen af investeringsadfærden en samfundsøkonomisk omkostning på ca. 1,1 mia. kr. i model 1 og 1,6 mia. kr. i model 2 og 3.

Tabel 1. Virkningen på BNP, BFI og samfundsøkonomi af Ekspertgruppen for en grøn skattereforms modeller til en ensartet CO₂-afgift

Mia. kr., 2022-niveau	Model 1			Model 2			Model 3		
	BNP	BFI	Sam- funds- økonomi	BNP	BFI	Sam- fundsøko- nomi	BNP	BFI	Sam- funds- økonomi
CO₂-afgiften isoleret set									
Arbejdsudbud	-0,4	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Forvridning af in- vesteringsadfærd	-0,5	-0,5	-1,1	-0,4	-0,4	-1,6	-0,2	-0,2	-1,6
CO ₂ -kvoter	-1,7	0,0	0,0	-0,9	0,0	0,0	-0,7	0,0	0,0
Håndtering af evt. mer- eller mindreprovenu									
Lempelse af sel- skabsskatten	1,7	1,7	0,5	-	-	-	-	-	-
Forhøjelse af bundskatten	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1	-0,1
Nettoeffekt af automatisk tilbageløb¹⁾									
Automatisk tilba- geløb	-0,2	0	0	-0,5	0	0	-0,5	0	0
Samlet effekt	-	-	-0,9	-	-	-1,8	-	-	-1,8

Anm.: Der er i opgørelsen af BNP-virkningen af CO₂-afgiften set bort fra de isolerede virkninger på kapitalapparatet af tilskud til CCS, energieffektiviseringer, øget brug af vedvarende energi samt ændret erhvervsstruktur. Summer kan afvige fra totaler som følge af afrundinger. Samfundsøkonomi er opgjort i faktorpriser. Der er anvendt en CO₂-kvotepris på ca. 750 kr. pr. ton CO₂.

1) Det automatiske tilbageløb indgår som en selvstændig del af den samlede BNP-effekt. Der er set bort fra denne effekt i de isolerede BNP-virkninger af CO₂-afgiften, selskabsskattelempeisen og bundskatteforhøjelsen. I tabellen er der i stedet skønsmæssigt taget udgangspunkt i nettoeffekten af det automatiske tilbageløb, således at der kun vises nettoeffekten på BNP af automatisk tilbageløb. For en nærmere forklaring af BNP-effekten af automatisk tilbageløb henvises til kapitel 4 i *Skatteøkonomisk Redegørelse 2021*.

Kilde: Skatteministeriet

CO₂-afgiften vil derudover nedbringe forbruget af CO₂-kvoter i Danmark, der reguleres på EU-niveau. CO₂-kvoteprisen indebærer en meromkostning for danske virksomheder ved brug af fossile brændsler. Dermed forvrider CO₂-kvotesystemet danske virksomheders produktionsbeslutning, hvilket isoleret set medfører en samfundsøkonomisk omkostning svarende til prisen på CO₂-kvoterne. Forbruget af CO₂-kvoter indebærer imidlertid også en betaling ud af Danmark, hvilket udgør en meromkostning for det danske samfund. Ved en nedgang i forbruget af CO₂-kvoter sparer det danske samfund altså udgiften til kvoteprisen, hvilket isoleret set medfører en samfundsøkonomisk gevinst svarende til prisen på CO₂-kvoterne.

Samlet set er der således ingen samfundsøkonomisk virkning forbundet med en nedgang i forbruget af CO₂-kvoter, da den samfundsøkonomiske omkostning ved forvridningen af virksomhedernes produktionsbeslutning præcis modsvares af den samfundsøkonomiske gevinst ved, at det danske samfund sparer udgiften til CO₂-kvoten.

I nationalregnskabet betragtes CO₂-kvoterne imidlertid som en afgiftsbetaling, der defineret indgår i BNP. Derfor vil en reduktion i det danske forbrug af CO₂-kvoter reducere BNP svarende til nedgangen i kvotebetalingen, dvs. med i størrelsesordenen 1,7 mia. kr. i model 1, 0,9 mia. kr. i model 2 og 0,7 mia. kr. i model 3, *jf. tabel 1*. Nedgangen i forbruget af CO₂-kvoter påvirker ikke produktionen målt ved bruttofaktoringdommen (BFI) – og heller ikke den samfundsøkonomiske virkning, som forklaret ovenfor.

Yderligere BNP-effekter af CO₂-afgiften

En CO₂-afgift vil give anledning til en række yderligere adfærdsændringer end de viste i *tabel 1*. Blandt andet vil virksomhederne øge deres forbrug af vedvarende energi og energieffektivisere for at undgå en del af afgiftsbelastningen – samt indføre CCS (fangst og lagring af CO₂) som følge af tilskuddet hertil. Disse tre adfærdsændringer vil medføre øget brug af kapital, da investeringer i vedvarende energi, energieffektiviseringer og CCS generelt er relativt kapitalintensive. Det øger isoleret set BNP – uden dog at have nogen samfundsøkonomisk virkning.

Hertil kommer en ændring af den samlede erhvervsstruktur i Danmark. CO₂-afgiften belaster relativt set de CO₂-intensive virksomheder hårdest og vil derfor forskyde dansk produktion i en mere CO₂-ekstensiv retning. Alt afhængig af kapitalintensiteten i de sektorer, hvor produktionen forskydes hen, kan der være en BNP-effekt af den ændrede erhvervsstruktur. Det er dog ikke entydigt, om effekten øger eller reducerer BNP – og der vil under alle omstændigheder ikke være nogen samfundsøkonomisk virkning forbundet med denne effekt.

Der er således en række BNP-effekter, som ikke er kvantificeret i nærværende besvarelse, men som samlet set skønnes at trække i modsat retning af de effekter, der er præsenteret i *tabel 1*. Hvis der alene fokuseres på de viste effekter i *tabel 1*, vil den negative BNP-virkning af CO₂-afgiften således overvurderes. Det er derfor heller ikke muligt at angive en samlet BNP-effekt.

Håndtering af eventuelt mer- eller mindreprovenu

I ekspertgruppens model 1 tilvejebringes et provenu efter tilbageløb og adfærd på i størrelsesordenen 0,7 mia. kr., der forudsættes disponeret til en nedsættelse af selskabsskattesatsen på 0,6 pct.-point. En sådan skattenedsættelse ville isoleret set øge BNP med ca. 1,7 mio. kr. og indebære en samfundsøkonomisk gevinst på ca. 0,5 mio. kr. Den samlede, samfundsøkonomiske omkostning i model 1 – inkl. den forudsatte nedsættelse af selskabsskattesatsen – kan således opgøres til -0,9 mia. kr., *jf. tabel 1*.

Ekspertgruppens model 2 er i udgangspunktet provenuneutral, og den samlede, samfundsøkonomiske omkostning skønnes til i størrelsesordenen -1,8 mia. kr.

Ekspertgruppens model 3 indebærer et mindreprovenu efter tilbageløb og adfærd på i størrelsesordenen -0,5 mia. kr. Det forudsættes beregningsteknisk, at provenuet tilvejebringes ved en forhøjelse af bundskatten på 0,05 pct.-point, hvilket isoleret set reducerer BNP med ca. 0,1 mia. kr. og indebærer en samfundsøkonomisk omkostning på 0,1 mia.

kr. Den samlede, samfundsøkonomiske omkostning i model 3 – inkl. den forudsatte forøgelse af bundskattesatsen – kan opgøres til -1,8 mia. kr.